

สื่อและนวัตกรรม

ชื่อ (สื่อหรือนวัตกรรม) ชุดการสอน เรื่องแผนที่

โดย นายองอาจ เอื้อสันเทียะ

โรงเรียน เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สระบุรี

ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้(ศตวรรษที่ 21) ในหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง แผนที่

วิชา สังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ความสำคัญละความเป็นมา (โดยสรุป)

เอกสารประกอบการเรียน เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นชุดการสอน รายวิชา สังคมศึกษา ส 23101 สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนากระบวนการเรียนรู้ ความรู้รอบตัว ของโลก ทวีปต่างๆ ที่มีความต่อเนื่องสัมพันธ์กับตัวผู้เรียนทั้งทางตรงกัทางอ้อม

วิธีการใช้สื่อ/กิจกรรมประกอบ(ถ้ามี)/เงื่อนไขการใช้

วิธีการใช้สื่อมีคำแนะนำการใช้สำหรับครูผู้สอน และนักเรียน อธิบายขั้นตอนอย่างละเอียดแล้ว กิจกรรมประกอบ จะเป็นกิจกรรมเสริมความรู้และแบบทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน

เครื่องมือวัดผู้เรียนหลังการใช้สื่อ/ผลการเรียนรู้

เครื่องมือวัดผู้เรียนหลังการใช้สื่อ จะเป็นแบบฝึกกิจกรรม เพื่อวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยมีแบบทดสอบ ทั้งแบบปรนัย และอัตนัย

บทเรียนที่ได้รับ/ข้อค้นพบที่สำคัญ

เนื่องจากเนื้อหาบทเรียนมีคำศัพท์เฉพาะ ค่อนข้างมาก โดยเฉพาะภาษาต่างประเทศ ทำให้เข้าใจยากและจดจำยาก ทำให้มีผลในเรื่องการทำแบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งคะแนนออกมาค่อนข้างต่ำ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง แผนที่	เวลา 3 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกันและกัน ในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ และสังคมของทวีปอเมริกาเหนือ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)

- 1 อธิบายความหมายและชนิดของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้
- 2 บอกองค์ประกอบของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้
- 3 นำความรู้เรื่องแผนที่ไปใช้ประโยชน์ได้
- 4 อธิบายลักษณะของแผนที่อิเล็กทรอนิกส์ได้

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- 1 กระบวนการกลุ่ม
- 2 การนำเสนอผลงาน

ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (A)

- 1 ความรับผิดชอบ
- 2 ความสนใจใฝ่รู้
- 3 ความซื่อสัตย์

3. สาระสำคัญ

แผนที่เป็นเครื่องมือทางภูมิศาสตร์มีความสำคัญในการใช้มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แผนที่ถูกจัดทำขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการใช้ ซึ่งมีมากมายหลายชนิด โดยในปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาให้แผนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นทั้งความละเอียด ความถูกต้องแม่นยำและสะดวกรวดเร็ว ในรูปแบบของแผนที่อิเล็กทรอนิกส์ นอกนั้นยังมีการนำแผนที่ไปเชื่อมโยงกับข้อมูลด้านประชากร การตั้งถิ่นฐาน การเฝ้าระวังป้องกันด้านสาธารณสุข จัดเก็บเป็นหลักฐานข้อมูลที่เรียกว่าระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (เขียนให้สอดคล้องกับแผนที่)

- ✓ ความสามารถในการสื่อสาร
- ✓ ความสามารถในการคิด
- ✓ ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ✓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- ✓ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

5. สาระการเรียนรู้

ความรู้ (K)

อธิบายความหมาย ชนิด องค์ประกอบของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ นำความรู้เรื่องแผนที่ไปใช้ประโยชน์ และอธิบายลักษณะของแผนที่อิเล็กทรอนิกส์ได้

ทักษะที่สำคัญ (P)

กระบวนการกลุ่ม การนำเสนอผลงาน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

ความรับผิดชอบ ความสนใจใฝ่รู้ ความซื่อสัตย์

6. จุดเน้นสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทักษะศตวรรษที่ 21 (ใช้เฉพาะแกนหลัก 4Cs)

- ✓ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving)
- ✓ ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม (Creativity and Innovation)
- ✓ ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership)
- ✓ ทักษะด้านการสื่อสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information, and Media Literacy)

ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ

- ✓ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว
- ✓ การริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง
- ✓ ทักษะสังคม และสังคมข้ามวัฒนธรรม
- ✓ การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิต และความรับผิดชอบต่อผู้อื่นได้
- ✓ ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อผู้อื่น

คุณลักษณะสำหรับศตวรรษที่ 21

- ✓ คุณลักษณะด้านการทำงาน ได้แก่ การปรับตัว ความเป็นผู้นำ
- ✓ คุณลักษณะด้านการเรียนรู้ ได้แก่ การเรียนรู้ตนเอง การตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเอง
- ✓ คุณลักษณะด้านศีลธรรม ได้แก่ เคารพผู้อื่น ความซื่อสัตย์ สำนึกพลเมือง

7. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน/ร่องรอยแสดงความรู้) (เขียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์)

แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน แบบฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ การทำกิจกรรมกลุ่ม

8. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ใช้กระบวนการกลุ่ม และบูรณาการหลักคิดของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3 ท่วง 2 เงื่อนไข)

ขั้นนำ

ครูแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้ทราบ และให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

ขั้นสอน

นักเรียนดูแผนที่โลกแบ่งเขตการปกครองและแผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศ ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน ศึกษาเนื้อหาแผนที่ตามเอกสารที่แจกให้ และให้นักเรียนตั้งคำถามคนละ 10 ข้อ ถาม - ตอบ กับสมาชิกในกลุ่ม และช่วยกันหาคำตอบที่ถูกต้อง ฟังพอใจในกลุ่ม

ขั้นสรุป

ครูคัดเลือกคำถามของนักเรียน กลุ่มละ 20 ข้อ นำมาถามนักเรียนทั้งห้อง และทุกคนช่วยคิดหาคำตอบร่วมกัน หลังจากนั้นให้นักเรียนทุกคน แบบฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ และทำแบบทดสอบ หลังเรียน

9. สื่อการสอน

แผนที่โลก เอกสารประกอบการเรียน ชุดที่ 1 เรื่อง แผนที่ แบบฝึกกิจกรรมการเรียนรู้ แบบประเมินคุณธรรมจริยธรรม แบบประเมินการทำงานกลุ่ม

แหล่งเรียนรู้

ห้องสมุดโรงเรียน อินเทอร์เน็ต

10. การวัดและประเมินผล

10.1 การประเมินตามจุดประสงค์/ตัวชี้วัด

จุดประสงค์	วิธีวัดการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การผ่าน
1.อธิบายความหมายและชนิดของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้	ตรวจแบบฝึกหัดตั้งคำถาม	แบบฝึกหัดตั้งคำถาม	ตอบผิดได้ 0 ตอบถูกได้ 1	ร้อยละ 80
2.บอกองค์ประกอบของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้	ตรวจแบบฝึกกิจกรรมการเรียนรู้	แบบฝึกกิจกรรมการเรียนรู้	ตอบผิดได้ 0 ตอบถูกได้ 1	ร้อยละ 80
3.นำความรู้เรื่องแผนที่ไปใช้ประโยชน์ได้	ตรวจแผนที่ความคิด	แบบตรวจแผนที่ความคิด		
4.อธิบายลักษณะของแผนที่อิเล็กทรอนิกส์ได้	ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน		

10.2 การประเมินสมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะศตวรรษที่ 21

ประเด็นการประเมิน	แหล่ง	วิธีวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การให้คะแนน
1.กระบวนการทำงาน กลุ่ม		ประเมินพฤติกรรม กระบวนการกลุ่ม	แบบประเมิน พฤติกรรมกระบวนการ กลุ่ม	ร้อยละ 80
2.การนำเสนอผลงาน		ประเมินการ นำเสนอผลงาน	แบบประเมินการ นำเสนอผลงาน แบบบันทึกผลการ ประเมิน	
3.ความรับผิดชอบ 4.ความสนใจ 5.ความซื่อสัตย์		สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะที่พึง ประสงค์	1.แบบสังเกต พฤติกรรม คุณลักษณะที่พึง ประสงค์ 2.แบบบันทึกผลการ ประเมิน	

11. ข้อเสนอแนะ(ผู้ใช้แผนเขียนเสนอแนะ)

.....
 .....

12. บันทึกหลังสอน

12.1 ผลการจัดการเรียนรู้

นักเรียนจำนวน.....คน

ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้โดยรวม.....คนคิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้โดยรวม.....คนคิดเป็นร้อยละ.....

ได้แก่

1.....

2.....

นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ/นักเรียนเด็กพิเศษ ได้แก่

1.....

2.....

นักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินจุดประสงค์ด้านความรู้ (K) จำนวน.....คน ได้แก่

.....
 .....

นักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินจุดประสงค์ด้านทักษะ (P) จำนวน.....คน ได้แก่

.....
.....
นักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินจุดประสงค์ด้านเจตคติ (A) จำนวน.....คน ได้แก่
.....
.....

12.2 ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....แนวทางแก้ไข/
ข้อเสนอแนะ (จากปัญหาอุปสรรค)
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน
(นายองอาจ เอื้อสันเทียะ)
ตำแหน่ง.....
...../...../.....

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้/หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

.....
.....

ลงชื่อ.....หัวหน้ากลุ่มสาระฯ
(นายองอาจ เอื้อสันเทียะ)
...../...../.....

ความเห็นของหัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ได้ทำการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ของ.....แล้วมีความ
คิดเห็นดังนี้

1. เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่

- ดีมาก
- ดี
- พอใช้
- ควรปรับปรุง

2. การจัดกิจกรรมได้นำกระบวนการเรียนรู้

- เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาใช้ในการสอนได้อย่างเหมาะสม
- ยังไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรปรับปรุงพัฒนาต่อไป

3. เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่

นำไปใช้ได้จริง

ควรปรับปรุงก่อนนำไปใช้

4. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....
.....

ลงชื่อ.....รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารวิชาการ
(นางสาวนิรมล ฤกษ์ดี)

...../...../.....

ความคิดเห็น

.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้อำนวยการโรงเรียน
(นายวิสูตร คำนวนศักดิ์)

...../...../.....